

Keerpunten in
de geschiedenis

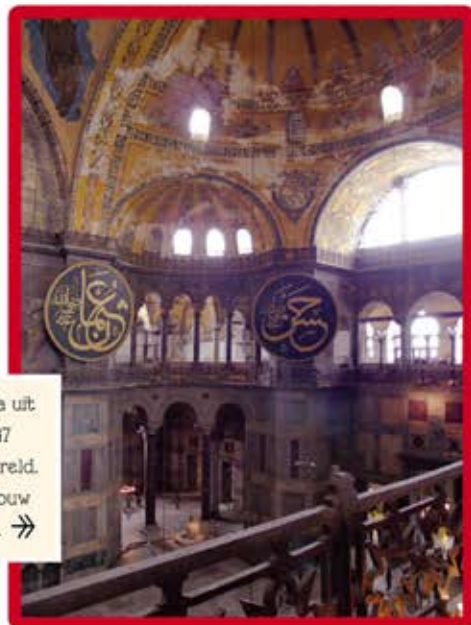
TIJDLIJN *van de*

MIDDELEEUWEN

Het Byzantijnse Rijk

Het Byzantijnse Rijk ontstond uit het Oost-Romeinse Rijk maar werd vooral sterk beïnvloed door de Griekse en de West-Aziatische cultuur.

De Hagia (Heilige) Sophia uit de 6de eeuw was tot 1547 de grootste kerk ter wereld. Ondertussen is het gebouw omgevormd tot moskee. →

Dit mozaïek in de kerk San Vitale in Ravenna, Italië, toont keizer Justinianus met een gouden kom. ↴

De eerste Byzantijnse keizer was ook de laatste echte Romeinse keizer. Justinianus I besteedde de troon in 527 en probeerde de keizerlijke macht in het westen te herstellen. Zijn generaal Belisarius pakte Noord-Afrika van de Vandalen af en vocht 20 jaar om de Ostrogoten uit Italië te verdrijven.

Barbaarse invallen

Justinianus' succes duurde niet lang. Na zijn dood veroverden de Lombarden, een 'barbaars' volk, Noord-Italië. Avaren, Bulgaren en Slaven verdreven veel inwoners uit de Balkan. Perzische legers bereikten Constantinopel in 609 en 625. In de strijd om te overleven gaven de Byzantijnen het westen weinig aandacht. Het Grieks werd in plaats van het Latijn de officiële taal.

In 627 versloeg keizer Heraclius de Perzen, maar al snel dook een sterkere vijand op. De Arabieren, gedreven door de nieuwe godsdienst islam, paktten Palestina, Syrië en Egypte

Tijdlijn van het Byzantijnse Rijk

529 Justinianus I stelt Romeinse wetten op.

534 Belisarius pakt Noord-Afrika af van de Vandalen in het begin van de veldslag die het West-Romeinse Rijk in ere moest herstellen.

568 Lombarden bezetten Italië ten noorden van de rivier de Po.

572 Er breekt opnieuw oorlog uit tussen Byzantium en Perzië.

626 Constantinopel overleeft een bezetting door Perzen, Slaven en Avaren samen. In 627 verslaan de Byzantijnen de Perzen bij Nineve.

637 De Arabieren veroveren Mesopotamië, Syrië en (in 639) Egypte.

726 Leo III verbiedt de verering van iconen en veroorzaakt zo ruzie tot 843.

↵ Dit mozaïek van Jezus Christus is gemaakt in typisch Byzantijnse stijl.

TIJDLIJN 500-540

LEGENDA:

- EUROPA
- AZIË
- AFRIKA

Tijdlijn (vervolg)

860 Varjagen, Russische Vikingen, vallen Constantinopel aan.

867 Basileios I sticht de Macedonische dynastie.

880 Basileios I herover Calabrië (in Zuid-Italië) van de Arabieren.

988 Basileios II sluit een verbond met prins Vladimir van Kiev. Die trouwt met Basileios' zus en wordt orthodox.

1453 Het Byzantijnse Rijk verdwijnt als Ottomaanse Turken Constantinopel veroveren.

af van de Byzantijnen. Ze wilden ook Constantinopel veroveren, maar de Byzantijnse marine had een geheim wapen, 'Grieks vuur', dat een brandende vloeistof naar vijandelijke schepen spuwde.

Het iconoclisme

Door de oorlogen met de Arabieren ontstond een breuk tussen de orthodoxe kerk ('rechtzinnige kerk') en de rooms-katholieke kerk. Keizer Leo III geloofde dat de moslims hun militair succes dankten aan hun verbod op religieuze beelden. In 726 beval hij alle religieuze

afbeeldingen en beelden te vernietigen. Toen de paus dat vernam, noemde hij Leo een ketter. Het gebruik van religieuze iconen werd in 843 in Byzantium hersteld. De kloof met Rome was intussen te groot om overbrugd te worden.

Gouden tijdperk

Als reactie op de dreiging van de Arabieren verdeelden de Byzantijnen hun gebied in militaire districten of *thema's*. Dat bestuurssysteem werkte en Byzantium beleefde een bloeiperiode onder de heerschappij van de Macedonische dynastie, in 867 gesticht. De *thema's* leidden ook tot het ontstaan van grootgrondbezitters. Deze adellijke families streden in de 11de eeuw om de keizerlijke macht, toen Byzantium opnieuw werd bedreigd, door Normandiërs in het westen en Turken in het oosten. Het kleiner geworden rijk overleefde tot 1453. Toen viel Constantinopel in handen van de Ottomaanse Turken.

In de 5de eeuw werden rond de stad Constantinopel massieve stadsmuren opgetrokken.

Constantinopel

In Constantinopel kwamen veel handelsroutes samen. Daardoor werd het de belangrijkste stad in Europa. Ze had de controle over de zeestraat tussen de Zwarte Zee en de Egeïsche Zee, ze had ook een haven en een baai, de Gouden Hoorn genoemd. De hippodroom, een stadion uit de Romeinse tijd, vormde het centrum van de stad. Er werden strijdwagenraces en theateropvoeringen gehouden. In de stad stonden ook prachtige paleizen, kerken en andere gebouwen.

Het Byzantijnse Rijk was eerst de oostelijke helft van het Romeinse Rijk.

TIJDLIJN 540-580

- EUROPA
- AZIE
- AFRIKA

540

550

570

580

Keerpunten in de geschiedenis

Keerpunten in de geschiedenis toont op een heel bijzondere manier de belangrijkste periodes uit de wereldgeschiedenis. Een tijdlijn die door elk boek loopt laat ontwikkelingen zien die een keerpunt vormden in de betreffende periode. In elk boek geven tijdlijnen aan de zijkant van de bladzijden over het betreffende onderwerp extra gedetailleerde informatie.

In dit boek vind je:

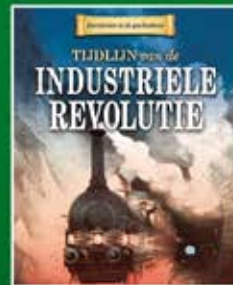
- Tijdlijnen met in elk hoofdstuk specifieke kleuren
- Foto's en andere illustraties vullen de historisch verantwoorde informatie aan.
- Brondocumenten helpen bij het beantwoorden van vragen die opkomen.
- Zijlijnen geven specifieke uitleg om tot een beter begrip te komen.
- Woordenlijst, bronmateriaal, andere informatie en register.

TIJDLIJN van de **MIDDELEEUWEN**

Van de 6de tot de 12de eeuw was Europa verdeeld tussen tal van regionale machten. Het oosten werd bestuurd door Byzantium (nu Istanbul). Een groot deel van het noorden was in handen van de Vikingen. Hun verwanten, de Normandiërs, veroverden Engeland en Sicilië en in Frankrijk en Duitsland heersten de Franken.

Dit boek maakt je wegwijs in deze uiterst complexe periode.

Deze serie bestaat uit...

978-94-6175-154-6

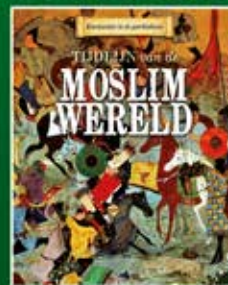
978-94-6175-155-3

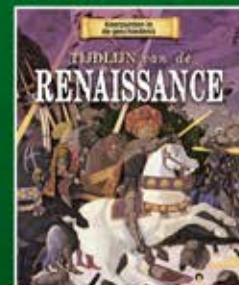
978-94-6175-210-9

978-94-6175-211-6

978-94-6175-153-9

978-94-6175-209-3

corona

9 789461 752116

www.arsscribendi.com